ສະພາບລວມການຜະລິດມັນຕົ້ນ ຢູ່ ສປປ ລາວ

ສະເໜີໂດຍ: ທ່ານ ຈັນພະສຸກ ຕານທະພອນ

ການປູກມັນຕົ້ນຢູ່ ສປປ. ລາວ

- ✓ ເປັນພືດທັນຍາຫານເກົ່າແກ່ ໃຊ້ປຸງແຕ່ງອາຫານເສີມ ແລະ ອາຫານສັດ;
- ✓ ກາຍເປັນພືດເສດຖະກິດທາງເລືອກໃໝ່ ຂອງຊາວກະສິກອນລາວ ໃນການຜະລິດເປັນສິນຄ້າສົ່ງອອກ;
- ✓ ເປັນພືດທີ່ປູກງ່າຍ ເມື່ອທຽບກັບພືດອື່ນ: ເຂົ້າໄຮ່ ແລະ ສາລີ ເປັນຕົ້ນ.
- ✓ ຕະຫຼາດຕ່າງປະເທດຮັບຊື້ຜົນຜະລິດມັນຕົ້ນເພື່ອນຳໃຊ້ຜະລິດຕະພັນອື່ນໆ;
- ✓ ເລີ່ມມີການລົງທຶນກໍ່ສ້າງບັນດາໂຮງງານປຸງແຕ່ງ ແລະ ສົ່ງເສີມຊາວກະສິກອນປູກຂອງຜູ້ປະກອບການໃນປີ 2003;
- ✓ ມີການລົງທຶນສ້າງໂຮງງານຜະລິດແປ້ງ: > 13 ແຫ່ງ, ໂຮງງານ ຊອຍຈາກແຫ້ງ: >10 ແຫ່ງ (ຫຼາຍລະດັບ);
- ✓ ເນື້ອທີ່ປູກ ໃນປີ 2015 ມີ >75,00 ເຮັກຕາ, 2017: >63,000 ຮຕ,

ເນື້ອທີ່ປູກ ແລະ ຜົນຜະລິດມັນຕົ້ນໃນທົ່ວປະເທດລາວ ປີ2011 ຫາ ປີ2017 (ໂຕນ/ເຮັກຕາ)

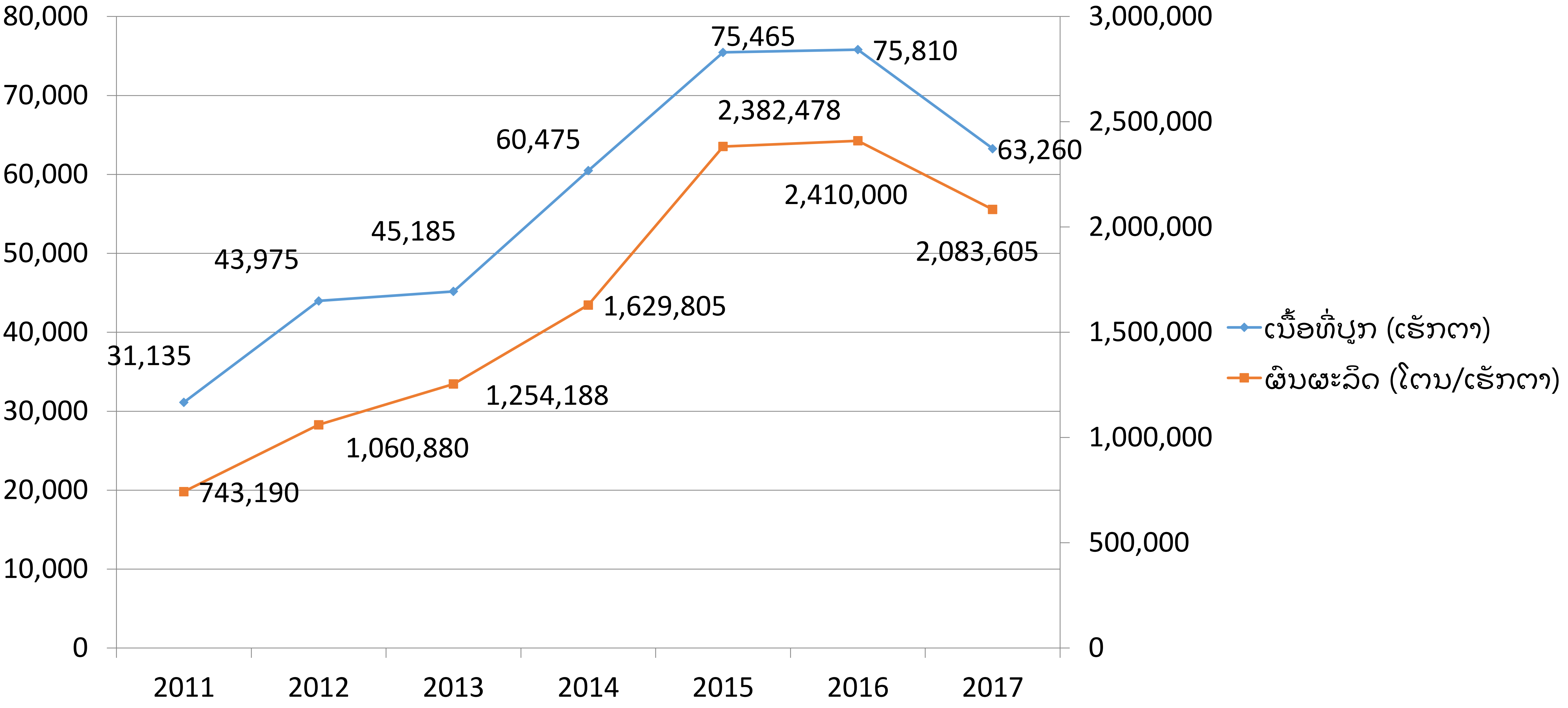

ເນື້ອທີ່ ແລະ ຜົນຜະລິດມັນຕົ້ນແຍກຕາມແຂວງໃນທົ່ວປະເທດ ປີ 2015 ຫາ ປີ 2017 (ໂຕນ/ເຮັກຕາ)

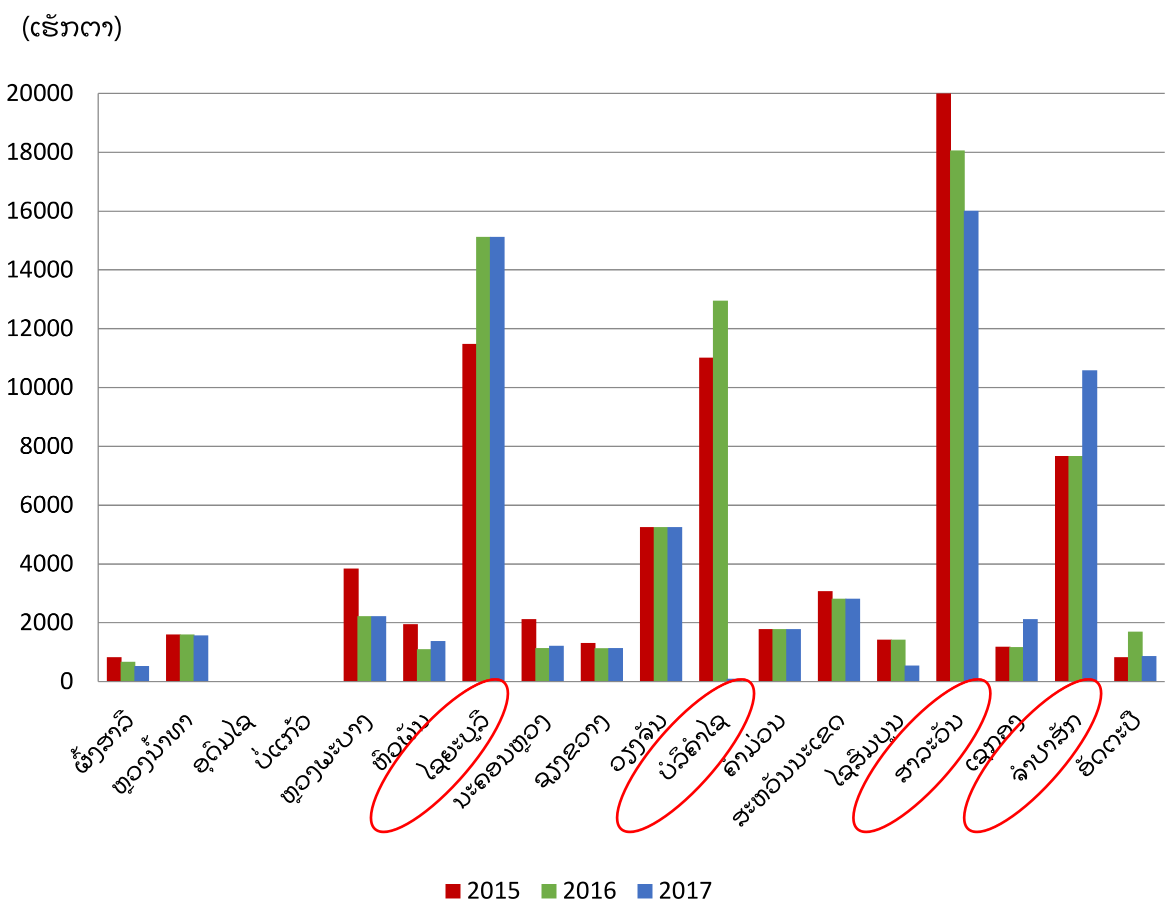

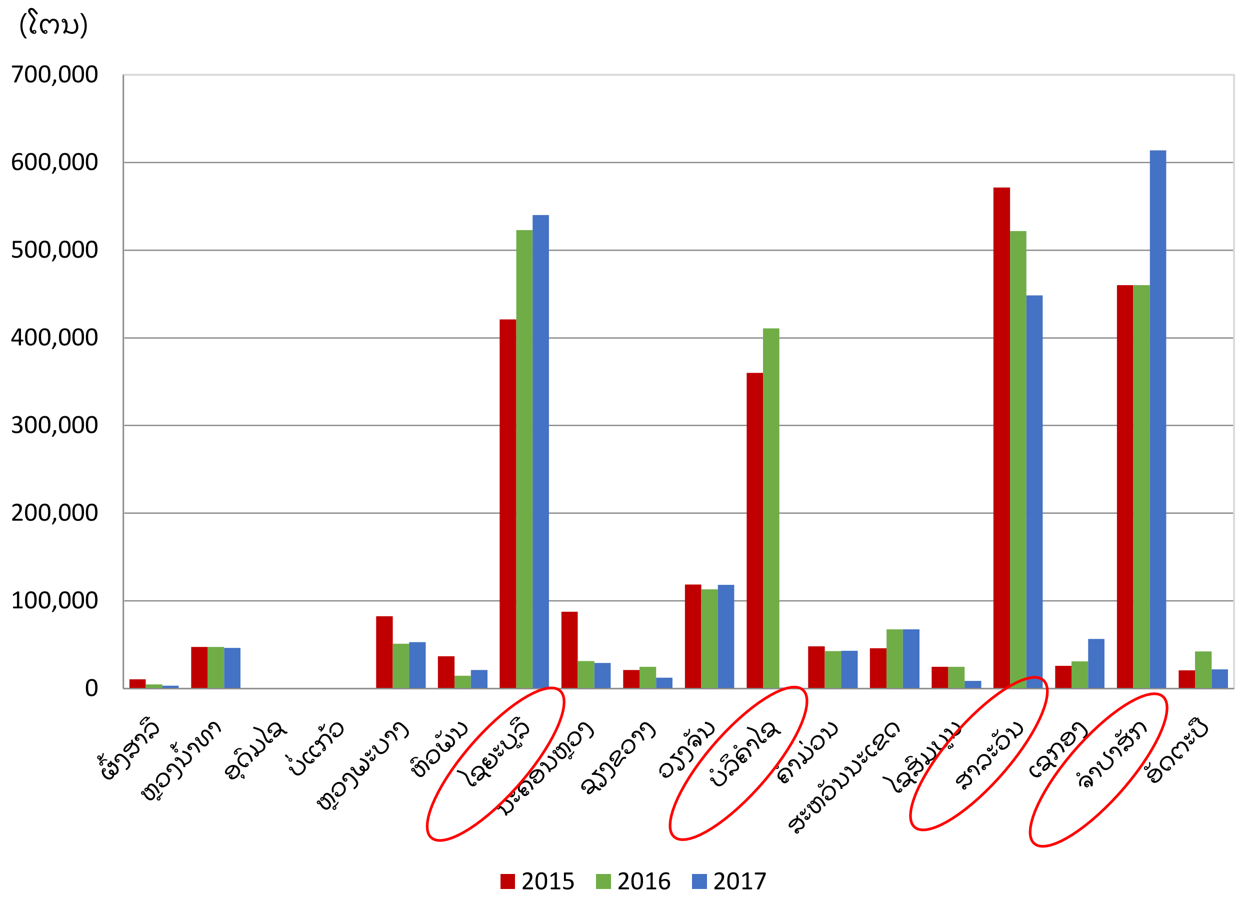

ບັນຫາ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍ

- **ບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນ**
  - ➢ ປູກຕາມກະແສການຕະຫຼາດ ຂາດຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ານອື່ນໆ;
  - ➢ ຂາດເຕັກນິກວິຊາການທີ່ຈຳເປັນ;
  - ➢ ຜົນຜະລິດຫລຸດລົງໃນຮອບວຽນປູກປີທີ 3 ຂຶ້ນໄປ;
  - ➢ ລາຄາບໍ່ຄົງທີ່; ຂຶ້ນກັບຕະຫຼາດຕ່າງປະເທດ ແລະ ການປະສານລະຫວ່າງຜູ້ປະກອບການກັບຜູ້ປູກ;
  - ➢ ເນື້ອທີ່ປູກມັນມີທ່າອ່ຽງຫລຸດລົງ > 75,000 ຮຕ, 2015; 2017, ຮຕ;
  - ➢ ຫຼາຍໂຮງງານປິດກິດຈະການ;
  - ➢ ການບໍລິການບໍ່ສະດວກໃນດຳເນີນທຸລະກິດ: ປະກອບເອກະສານ,ການຂົນສົ່ງ ແລະ ການປ່ຽນແປງນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານລາຍໃຫ່ຍໃນການນຳເຂົ້າ;

- **ສິ່ງທ້າທາຍ**
  - ➢ ຜົນຜະລິດມັນຕົ້ນຕໍ່ເນືອທີ່ຫລຸດລົງ/ຖາງປ່າບ່ອນໃໝ່;
  - ➢ ເນື້ອທີ່ປູກມັນຕົ້ນຫລຸດລົງ;
  - ➢ ມີການລະບາດ ແລະ ແຜ່ກະຈາຍສັດຕູມັນຕົ້ນ;
  - ➢ ປະຊາຊົນຂາດລາຍຮັບຈາກການປູກມັນຕົ້ນ;
  - ➢ ການແນະນຳສົ່ງເສີມເຕັກນິກວິຊາການທີ່ເໝາະສົມ;
  - ➢ ກົນໄກຮ່ວມມືລະຫວ່າງຜູ້ປະກອບການ ແລະ ປະຊາຊົນ...

ແນວທາງແກ້ໄຂບັນຫາ

ດ້ານເຕັກນິກ

- ນຳໃຊ້ເຕັກວິຊາການທີ່ເໝາະສົມ;
- ປັບປຸງຄຸນນະພາບເນື້ອດິນ, ເພີ່ມທາດອາຫານໃຫ້ແກ່ຕົ້ນມັນຕົ້ນ..
- ນຳໃຊ້ແນວພັນທີ່ເໝາະສົມກັບສະພາບລະບົບນິເວັດຂອງທ້ອງຖິ່ນ;
- ແນວພັນທີ່ບໍ່ຕິດເຊື້ອພະຍາດ ແລະ ແມງໄມ້;

ດ້ານນະໂຍບາຍ

- ປັບປຸງລະບຽບການດຳເນີນທຸລະກິດທີ່ເປັນສິ່ງກີດຂວາງຕ່າງໆ;
- ປັບປຸງກົນໄກການສົ່ງເສີມປູກມັນຕົ້ນ: ສິນເຊື່ອ, ຖ່າຍທອດເຕັກນິກວິຊາການ, ກະຈາຍຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ອື່ນໆ;
- ການຮ່ວມກັນລະຫວ່າງຜູ້ປະກອບການ ແລະ ຊາວກະສິກອນ;
- ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງພາກລັດ ແລະ ຜູ້ປະກອບການ;

ໂຄງການປັບປຸງລະບົບການຜະລິດ ແລະ ການຕະຫຼາດມັນຕົ້ນ (ACIAR/CIAT)

ກິດຈະກຳໂຄງການ:

- ສຳຫຼວດສະພາບຕ່ອງສົ້ການຕະຫຼາດມັນຕົ້ນພາຍໃນປະເທດ(ສອງ ແຂວງ, 4 ເມືອງ + 2 ເມືອງ ພາກໃຕ້);
- ການທົດລອງສາທິດປຽບທຽບແນວພັນ ແນວພັນ
- ທົດລອງສາທິດການຈັດການທາດອາຫານນຳໃຊ້ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ
- ທົດສອບສາທິດລະບົບການປູກແບບປະສົມປະສານກັບພືດຖົ່ວແລະອື່ນໆ
- ຝຶກອົບຮົມດ້ານເຕັກນິດວິຊາການລະດັບພະນັກງານເມືອງ ແລະ ຊາວກະສິກອນ ເຕັກນິກການປູກແລະປ້ອງກັນສັດຕູມັນຕົ້ນ

ຜົນໄດ້ຮັບ:

- ບົດສັງລວມສະພາບຕ່ອງສົ້ການຕະຫຼາດ ແລະ ຕ່ອງສົ້ມູນຄ່າມັນຕົ້ນ;
- ສາມາດຄັດເລືອກແນວພັນດີເດັ່ນໃນແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ;
- ໄດ້ສາທິດຜົນກະທົບທາງດ້ານຜົນຜະລິດຂອງການຈັດການທາດອາຫານ;
- ທ່າແຮງບາງພືດ ແລະ ຖອດຖອນບາງບົດຮຽນປັບປຸງສຳລັບລະບົບການປູກມັນຕົ້ນແບບປະສົມປະສານ;
- ຈັດຕັ້ງຊາວກະສິກອນຍັງມຍາມສາທິດການຈັດການເຕັກນິກໃສ່ຝຸ່ນ, ແນະນຳແນວພັນທີ່ທົບຕໍ່ສັດຕູພືດ, ການຄັດເລືອກແນວພັນບໍລິສຸດ ແລະ ການຮັກສາທ່ອນພັນທີ່ດີ,